

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12P/214/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2315217564
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2017:2315217564.4

Uznesenie

Okresný súd Galanta v konaní vedenom pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti V.: T., nar. XX.X.XXXX a U., nar. XX.XX.XXXX, bytom u navrhovateľky, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov - matky: C. V., nar. X.X.XXXX, t.č. bytom Q. XXX, L., a otca: T. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, L., o návrhu navrhovateľky: E. Q., nar. XX.X.XXXX, bytom R. XXX, L., na zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Maloleté deti sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, starej matky E. Q., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu v akom ju vykonávajú rodičia, má právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok iba v bežných veciach.

II. Rodičom maloletých detí, a to otcovi a matke sa ukladá povinnosť prispievať na výživu maloletých detí, každému z rodičov na každé maloleté dieťa mesačne sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné počnúc dňom právoplatnosti uznesenia, vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, doručeným tunajšiemu súdu dňa 23.7.2015, sa navrhovateľka domáhala zverenia maloletých detí do jej náhradnej osobnej starostlivosti, a to z dôvodu, že rodičia maloletých detí nezabezpečujú starostlivosť o maloleté deti, ktoré sa nachádzajú v jej domácnosti.

2. Súd v súlade s ust. § 180 Civilného sporového poriadku vec prejednal v neprítomnosti matky maloletých detí, ktorá sa na pojednávania konané dňa 31.5.2016 a dňa 26.1.2017 nedostavila, avšak svoju neprítomnosť písomne ospravedlnila. K veci sa vyjadrila písomne v podaniach, predložených súdu dňa 31.5.2016 a dňa 24.1.2017 tak, že súhlasí so zverením maloletých detí do starostlivosti navrhovateľky.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, otca a kolízneho opatrovníka maloletých detí, prečítaním sa oboznámil s podstatným obsahom spisu a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

4. Maloleté deti V. pochádzajú z manželského vzťahu rodičov, ktorí už nežijú v spoločnej domácnosti, pričom na tunajšom súde sa vedie konanie pod sp. zn. 12P/170/2016 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode manželstva. Práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom doposiaľ súdom upravené neboli.

5. Z oznámenia Obecného úradu Selice zo dňa 15.12.2015 súd zistil, že navrhovateľka má v obci dobrú povesť. Žije v spoločnej domácnosti so svojim manželom, ktorý je zamestnaný. Vlastnia trojizbový rodinný dom so sociálnymi zariadeniami.

6. Z podania manžela navrhovateľky zo dňa 11.1.2016 vyplýva, že ten súhlasí so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti jeho manželky.

7. Z podania praktickej lekárky pre deti a dorast zo dňa 11.1.2016 je zrejmé, že v prípade choroby maloleté deti navštevujú ambulanciu v sprievode starej matky, s ktorou je spolupráca pri riešení problémov dobrá, dodržiava pokyny lekárov a navštevuje odborné ambulancie v pravidelných intervaloch. Obe deti sú v dispenzárnej starostlivosti imunoalergológa.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 12.2.2016 vyplýva, že dňa 30.12.2015 bolo vykonané šetrenie v domácnosti navrhovateľky. Rodina obýva štvorizbový byt v osobnom vlastníctve starých rodičov maloletých detí. Maloleté deti majú k dispozícii samostatnú miestnosť. Stará matka je nezamestnaná, evidovaná ako uchádzača o zamestnanie, z brigádnických prác má príjem približne 300,- Eur mesačne. Starý otec je živnostníkom v oblasti stavebníctva s priemerným čistým mesačným príjmom 1.500,- Eur. Stará matka pri šetrení uviedla, že z manželstva rodičov maloletých detí pochádza aj maloletá L., ktorá sa nachádza v starostlivosti matky a maloletá Y., ktorá zostala v domácnosti otca, ktorému je v starostlivosti nápomocná družka a stará matka. Maloletý T. a maloletý U. sú s matkou v pravidelnom kontakte, avšak sa od januára 2015 nachádzajú v domácnosti starej matky. Dňa 25.1.2016 bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi, ktoré uviedli, že v domácnosti starých rodičov sú od januára 2015. Matka ich navštívila asi dvakrát, otca navštevovali v jeho domácnosti, pričom naposledy tam boli asi pred dvoma týždňami. V telefonickom kontakte s rodičmi nie sú. U starých rodičov sú spokojné, nič im nechýba, chceli by u nich zostať.

9. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 30.5.2016 súd zistil, že sa dňa 6.5.2016 vykonalo opakované šetrenie pomerov v domácnosti starej matky, ktorá problémy s výchovou maloletých detí neudávala. Uviedla, že maloletý T. navštevuje svoju matku v domácnosti jej druha. Maloletý U. s matkou v kontakte nie je. Následne bolo vykonané šetrenie aj v domácnosti otca, ktorý uviedol, že vo svojej starostlivosti má maloletú Y., ktorá tiež pochádza z manželstva s matkou maloletého T. a U.. Ďalej uviedol, že maloletý Viktor ho pravidelne navštevuje a vyjadril sa tak, že chce bývať v jeho domácnosti. S maloletým T. v kontakte nie je. Maloleté deti v domácnosti otca nemali zabezpečené oblečenie ani osobné veci. Otec má s družkou k dispozícii časť rodinného domu, ktorá pozostáva zo štyroch izieb a kuchyne. Hygiena rodinného prostredia bola na požadovanej úrovni. Otec maloletých detí je zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom 560,- Eur. Dňa 20.5.2016 bol vykonaný pohovor s maloletými deťmi, ktoré uviedli, že želajú si zostať v starostlivosti starej matky, nakoľko sa u nej cítia dobre a stará sa o nich. Nechcú vyrastať s rodičmi, nakoľko nemajú na spolužitie dobré spomienku. Matku navštevujú asi trikrát týždenne, najmä kvôli mladším sestrám. Maloletý U. otca nenavštevuje, maloletý T. občas otca navštívi, s otcovou priateľkou si nerozumejú, nerozprávajú sa s ňou. Maloleté deti boli pekne a čisto oblečené, spontánne odpovedali na otázky, pôsobili pokojne.

10. Z podanej správy Základnej školy s materskou školou v Seliciach zo dňa 16.6.2016 vyplýva, že maloletý T. bol žiakom 7. ročníka. Na vyučovanie sa pripravoval sporadicky a nedostatočne. Jeho prospech a správanie sa zhoršilo od začiatkov konfliktov v rodine. Vymeškával z dôvodu zaspánia. Spolupráca s rodičmi bola nedostatočná. Stará matka sa bola informovať trikrát za triednou učiteľkou. Otec sa bol informovať u pani riaditeľky raz, kde bol oboznámený so zhoršeným prospechom, nevhodným správaním a sústavným porušovaním školského poriadku. Zlepšenie po tomto stretnutí nenastalo. Maloletý bol často v uliciach obce so svojimi rovesníkmi namiesto toho, aby doma pomáhal a robil si domáce úlohy. Vôbec sa neučil, žil len z toho čo podchytil na vyučovacích hodinách. Starostlivosť o maloletého zo strany rodičov bola podľa názoru školy len materiálna. Maloletý bol v kolektíve obľúbený. Venoval sa boxu. Školu reprezentoval vo futbale. Maloletý U. bol v čase podania správy žiakom 5. ročníka. Do školy chodil pravidelne. Starostlivosť zo strany starej matky a zákonných zástupcov bola hodnotená nedostačujúco. Správanie maloletého na vyučovacích hodinách bolo nevhodné. O učenie javil malý záujem a pravidelne sa na vyučovanie nepripravoval. V kolektíve bol obľúbený. Zapájal sa do mimoškolských aktivít a pravidelne navštevoval tanečný, futbalový a biblický krúžok. Problémy s maloletým boli riešené osobným pohovorom. Toto riešenie bolo však účinné len krátkodobo. Rodičov vyučovacie výsledky maloletého nezaujímali. Poukázali na to, že odkedy je v starostlivosti starej matky, t.j. od mesiaca máj 2016, jeho správanie a prospech sa výrazne zhoršil. Do školy chodil nepripravený a nemal pomôcky.

11. Zo správy Obecného úradu Selice zo dňa 23.6.2016 sa zistilo, že otec maloletých detí býva v rodinnom dome staršieho typu. Na dvore majú neporiadok a smeti.

12. Zo správy kolízneho opatrovníka z poradensko - psychologického procesu zo dňa 26.1.2017 vyplýva, že boli vykonané konzultácie s maloletými deťmi bez prítomnosti rodičov a ďalšie dve konzultácie v prítomnosti starej matky. Otec maloletých detí na pozvanie na konzultáciu nereagoval. Obaja chlapci boli počas konzultácií komunikatívny. Svoj vzťah s otcom hodnotili ako neuspokojivý, nakoľko nevnímajú úprimný záujem zo strany otca. Skôr cítia nezáujem. Nie sú takmer vôbec v kontakte. Maloleté deti preferujú starostlivosť ich starej matky, o ktorej sa vyjadrovali s láskou. Želajú si aj naďalej bývať v jej domácnosti. Ich postoj k otcovi je odmietavý, verbalizujú svoje rozhodnutie nevrátiť sa k nemu. Starí rodičia sa snažia zabezpečiť svojim vnukom všetky potreby, nielen po materiálnej stránke, ale aj po citovej stránke. Maloletí majú so starou matkou vzájomný pozitívny citový vzťah. Dňa 27.10.2016 a 3.1.2017 bolo vykonané opakované šetrenie pomerov v domácnosti starej matky, ktorá problémy s výchovou maloletých detí neudávala. Následne bol vykonaný aj pohovor s maloletými deťmi, ktoré sa vyjadrili tak, že so svojim otcom nie sú v žiadnom kontakte a s matkou sa stretávajú približne 1-2 krát do týždňa. Želajú si zostať v starostlivosti matky. Dňa 27.10.2016, 3.1.2017 a 17.1.2017 boli vykonané neúspešné pokusy o prešetrenie pomerov v domácnosti otca maloletých detí. Nikto neotváral dvere, avšak z domu boli počuť hlasy a bol zaznamenaný aj pohyb záclony.

13. Na pojednávaniach dňa 31.5.2016 a dňa 26.1.2017 navrhovateľka uviedla, že trvá na svojom návrhu a žiada, aby súd zveril maloleté deti do jej starostlivosti. Maloleté deti sa nachádzajú v jej domácnosti od január 2015. Žiadny výchovný problém s nimi nemá. Deti ju rešpektujú. Toho času už navštevujú základnú školu s vyučovacím jazykom maďarským, kde sa po týždni adaptovali a ich vyučovacie výsledky sú neporovnateľne lepšie.

14. Na pojednávaní dňa 31.5.2016 otec maloletých detí vyjadril nesúhlas s návrhom navrhovateľky a mal za to, že deti môžu byť aj v jeho starostlivosti. Od vykonania šetrenia už má vo svojej domácnosti k dispozícii ďalšie izby. Maloleté deti ho navštevujú. Uvedol, že odkedy maloletý T. nie je u neho, zhoršili sa jeho školské výsledky a prepadáva. Po odchode matky maloletých detí zo spoločnej domácnosti, maloletý T. prespával u navrhovateľky 2-3 dni, s čím súhlasil. Neskôr však zistil, že maloletý je stále vonku, chcel mu to zatrhnúť, čo sa maloletému nepáčilo a zistil, že u starej matky mu viac vyhovuje a postupne ostal u nej. Čo sa týka maloletého U., on od malička prakticky vyrastal u sestry starej matky, pani Š.. Maloletý v starostlivosti starej matky nie je a ani nebol. Otec trval na tom, aby maloleté deti boli zverené do jeho starostlivosti, nakoľko sa o ne riadne staral a mali vždy to, čo potrebovali.

15. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 26.1.2017 navrhol zveriť maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke a výživné rodičom určiť podľa úvahy súdu. Výchovné opatrenie uložiť nenavrhol z dôvodu, že maloleté deti pokiaľ budú zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, budú pravidelne monitorované prostredníctvom ich úradu. Pokiaľ by boli zistené nejaké problémy, pristúpia k potrebným opatreniam.

16. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

17. Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine v znení neskorších predpisov (ďalej len ZR), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba naväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

18. Podľa § 44 ods. 2 ZR, náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím.

19. Podľa § 44 ods. 3 písm. a) ZR, náhradnou starostlivosťou je zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len náhradná osobná starostlivosť).

20. Podľa § 44 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

21. Podľa § 119b ods. 3 ZR, konania o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení výchovného opatrenia, o ktorých súd nerozhodol do 31. decembra 2015, sa dokončia podľa predpisu účinného do 31. decembra 2015.

22. Podľa § 45 ods. 1 ZR účinného do 31.12.2015, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa.

23. Podľa § 45 ods. 2 ZR účinného do 31.12.2015, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady.

24. Podľa § 45 ods. 3 ZR, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu..

25. Podľa § 45 ods. 4 ZR účinného do 31.12.2015, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

26. Podľa § 45 ods. 7 ZR, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

27. Podľa § 45 ods. 8 ZR účinného do 31.12.2015, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby výživné poukazovali osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti.

28. Podľa § 55 ods. 3 ZR, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

29. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením MPSVaR

SR č. 186/2013 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2013 suma 27,13 Eur.

31. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že v danom prípade je dôvodné návrhu navrhovateľky, domáhajúcej sa zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti, v celom rozsahu vyhovieť. Navrhovateľka sa o maloleté deti fakticky stará už teraz, pričom kolízny opatrovník nezistil v rámci šetrenia pomerov na strane navrhovateľky ako aj na strane maloletých detí nijaké vážne nedostatky poskytovanej starostlivosti. Vykonaným dokazovaním neboli zistené ani žiadne iné prekážky, pre ktoré by maloleté deti nemohli byť zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Matka súhlasila so zverením maloletých detí do starostlivosti starej matky, pričom ona aktuálne nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. Otec síce s návrhom navrhovateľky nesúhlasil, súd však jeho záujem o maloleté deti považuje iba za verbalizovaný, nie však skutočný. Na pojednávanie konané dňa 26.1.2017 sa nedostavil, pričom svoju neúčast' neospravedlnil. S kolíznym opatrovníkom nespolupracoval, neumožnil mu prešetriť pomery vo svojej domácnosti a nereagoval ani na pozvanie na psychologické konzultácie v rámci poradenskej spolupráce. Maloleté deti s ním nie sú v kontakte. Súd preto s poukazom na uvedené skutočnosti, zohľadňujúc želanie maloletých detí, rozhodol tak, že zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, keďže má vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloleté deti, spĺňa morálne, osobnostné, aj zdravotné podmienky, ktoré vyžaduje zákon pre zverenie maloletých detí do jej starostlivosti.

32. Súd ďalej určil, ako majú rodičia maloletých detí prispievať na výživu maloletých detí, pričom pri určení výšky výživného otca súd vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a príslušného opatrenia MPSVaR SR, s poukazom na jeho majetkové, sociálne a zárobkové pomery prešetrené kolíznym opatrovníkom, z ktorých sa zistilo, že je zamestnaný s priemerným čistým príjmom 560,- Eur. Má celkom 6 vyživovacích povinností (T., U., Y., L., S. S. a C.). S matkou maloletých detí nie sú rozvedení, avšak už nežijú v spoločnej domácnosti. Pri určení výšky výživného zo strany matky súd takisto vychádzal z jej majetkových, sociálnych a zárobkových pomerov, pričom zistil, že matka je aktuálne na rodičovskej dovolenke a má 5 vyživovacích povinností (T., U., Y., L. a S. S.). S prihliadnutím na uvedené skutočnosti, súd zaviazal matku a otca maloletých detí platiť na výživu maloletých detí v zákonnej minimálnej výške, a to na každé dieťa mesačne do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky.

33. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nemôžu podať odvolanie navrhovateľka a kolízny opatrovník, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdali.

Proti tomuto uzneseniu môže matka a otec podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozsudku smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.

Podľa štvrtej časti C.m.p. sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.